

[Willeesen.]

efterhaanden lister ind og slumper med. Men man burde fra Finansudvalgets Side vise, at man ogsaa der har en Ragekniv, som man kan anvende. Ikke mindst vil jeg anmode Regeringspartiets Medlemmer om at sørge for at bruge Ragekniven der, for man kan vel nok anvende Ragekniven paa anden Maade end i den politiske Debat.

Angaaende den Passus i den højtærede Statsministers Trontale, at man ønskede at billiggøre den højere Undervisning, og angaaende de Ting, der er sivet ud vedrørende Undervisningsministerens Planer i den Retning, vil jeg pege paa, at efter vor Opfattelse vilde den naturlige Vej til Billiggørelse af den højere Undervisning være den at gøre det muligt for den private Undervisning at undervise en stedse voksende Del af den studerende Ungdom. Thi selv om Staten forøger sine Tilskud, ogsaa Tilskuddene til Fripladser, betydeligt, er jeg ikke i Tvivl om, at man alligevel vilde opnaa en betydelig billigere Administration for de samme Penge og en mindst lige saa god Uddannelse og en Uddannelse af lige saa mange for det samme Beløb, som man nu anvender i Statens Administration. Og jeg er tilbøjelig til at mene, at det vilde være i en naturlig Forlængelse af de pædagogiske Synspunkter, som den højtærede Undervisningsminister udtalte tidligere, inden han blev Minister. Thi da var der neppe nogen dygtigere Forsvarer for det private Initiativ paa det kulturelle Omraade end den højtærede Undervisningsminister, og naar han nu har i sin Haand at udarbejde Forslag baade til Billiggørelse af den højere Undervisning og til dennes Ændring, om en saadan findes nødvendig, vil jeg henstille, at han saa ogsaa benytter den Magt, som er givet ham, til at gennemføre sine gamle Idealer, saa vidt det paa nogen Maade er muligt.

Der er heroppe ført en Debat om Forfatningsspørgsmaalet, og jeg tror, at denne Debat udmærker sig ved, at den interesserer Vælgerne, fordi dette Spørgsmaal bliver draget frem, men at selve den Maade, hvorpaa Forfatningssagen er blevet behandlet, interesserer Vælgerne mindre, end det interesserer Partiernes og ærede Medlemmer her i Salen. Thi det, som egentlig interesserer Vælgerne, er — som jeg allerede pointerede i min Ordførertale ved Finanslovbehandlingsens Begyndelse — Spørgsmaalet: hvorledes kan vi faa — som det ærede Medlem Hr. Dahlgaard rigtigt pointerede — mere Handlekraft i Statsstyrelsen

baade i Rigsdag og Regering? Men der er ingen Tvivl om, at ifølge Vælgernes almindelige Opfattelse skal Udvejen til at naa dette Maal ikke være hverken det ene eller det andet Æskesystem i Forfatningen, men det skal naas ved, at man laver baade Valglov og Forfatning saaledes, at der gives mere Plads for selvstændige Personligheder, saaledes at man ikke er pisket til, som under de nuværende Tilstande, at blive en tro Partislave for overhovedet at komme frem til de Poster, hvor man kan øve nogen Indflydelse. Det er det Forfatningsspørgsmaal, som interesserer Vælgerne, det er de Forfatningsprincipper, som de ønsker realiseret, og det er dem, som de i deres Hjerters Indørste og ogsaa ganske tydeligt udadtil giver Tilslutning. Det, som Vælgerne er trætte af, er Partiernes Tovtrækning, hele den Metode, hvorefter man lægger alt ind under Partisyndpunktets Forstørrelsesglas, saa at hvad der ikke staaar Maal dermed, bliver skubbet til Side. Det er hele den Sammenbankning i Partier og denne Mangel paa Selvstændighed og Selvstændiggørelse af de enkelte Medlemmer — en Selvstændighed og Selvstændiggørelse, som netop Partisystemet og Parlamentarismen i den nuværende Form umuliggør —, som Vælgerne ønsker brudt, men skal det naas, saa maa baade Valglovsrevision og Forfatningsrevision foregaa efter helt andre Linier end de hidtil debatterede, og de Linier, som Vælgerne ønsker fulgt, synes desværre at ligge udenfor de fagparlamentarisk ledende Politikeres politiske Horisont. Det System, man ønsker, er Personlighedernes System til Afløsning af Partiernes, og før man faar et System, der giver Plads for Personlighederne, vil der altid være Utilfredshed i stedse stigende Grad, enten med den nuværende Parlamentarisme eller med hvilken som helst Afart man kan prøve paa at frembringe til Afløsning af den.

Et enkelt Spørgsmaal vil jeg gerne rette til den højtærede Sundhedsminister. Som Ministeren maaske husker, var vi i 1927 ved Beskæringen af Finanslovens Bevillinger til den forebyggende Børneforsorg Modstandere af denne Nedskæring, ud fra den Betragtning, at saa længe Samfundet opretholdt Tilstande, hvor stedse voksende Dele af den opvoksende Ungdom, ja Børnene maatte ind under Samfundets Forsorg, saa længe var Samfundet pligtigt at gøre, hvad det kunde, for at bøde paa dets egen Forsømmelse. Saa vidt jeg husker, havde vi den Tilfredsstillelse, at selv et konservativt Medlem som det ærede Medlem Hr. Korsgaard paa dette Punkt gav os sin Til-